

A Fővárosi Ítéltábla Helfrichtné dr. Burai Mára pártfogó ügyvéd (címe) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek, az Országos Bírósági Hivatal Jogi Képviseleti Osztály (1363 Budapest, Pf. 24., ügyintéző: ...) által képviselt Fővárosi Törvényszék (1055 Budapest, Markó u. 27.) alperes ellen, személyhez fűződő jog megsértése miatt indított perében, a Heves Megyei Bíróság 2011. október 18. napján meghozott, 12.P.20.092/2011/25. számú ítélete ellen a felperes részéről 27. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett részét részben megváltoztatja és azt állapítja meg, hogy a felperesi pártfogó ügyvéd (Helfrichtné dr. Burai Márta; ...) pártfogó ügyvédi munkadíját teljes egészében a Magyar Állam viseli.

Megállapítja, hogy a le nem rótt 36.000 (harminchatezer) forint fellebbezési illetéket a Magyar Állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s:

A felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy az alperes megsértette az emberi méltósághoz, magántitokhoz, személyes adatok védelméhez fűződő személyi jogát.

Kérte továbbá az alperes 10.000.000 forint általános kártérítés megfizetésére kötelezését.

Előadta, hogy az alperes azzal sértette személyiségi jogait, hogy a különleges adatnak minősülő és az egészségi állapotára vonatkozó adatot nem a törvényi előírásoknak megfelelően kezelte. Hivatkozott arra, hogy a Budapesti XX., XXI. és XXIII. Kerületi Bírósághoz a személyes költségmentesség engedélyezése érdekében kérelmet terjesztett elő, melyhez mellékelte azon orvosi iratait, amely szerint HIV-pozitív és AIDS-beteg. A különleges személyes adatot tartalmazó dokumentumot az eljáró bíróság nem megfelelően kezelte, azt nem különítette el, és azt bárki megismerhette. Előadta továbbá, hogy a Pesti Központi Kerületi Bíróság előtt folyamatban volt

8.B.2627/2006. számú ügyben az eljáró bíróság 10. sorszám alatt ítéletet hozott, melyben a betegségének tényét feltüntette. Álláspontja szerint a különleges adatnak minősülő egészségi állapotra vonatkozó bármely adat kezeléséhez az írásbeli hozzájárulására lett volna szükség.

Az alperes a kereset elutasítását indítványozta.

Rámutatott, hogy a felperes a betegségére vonatkozó adatokat és igazolásokat maga csatolta a bírósági iratokhoz, ezért azok kezeléséhez az írásbeli hozzájárulását nem kellett kérni. A bírósági ügyviteli szabályokról szóló jogszabály sem sorolja fel a felperes által hivatkozott iratokat azon dokumentumok között, melyeket az eljáró bíróságnak zárt borítékban kellene őrizni. Hivatkozott arra, hogy az iratbetekintés és iratmásolás csak a jogszabály által meghatározott jogosulti kör számára lehetséges, bárki ezekhez nem férhetett hozzá, ezért az eljáró bíróságok a felperesi személyes adatokat nem hozták nyilvánosságra. Utalt továbbá arra, hogy a személyes adatok kezeléséhez való hozzájárulást vélelmezni kell abban az esetben, ha az irat csatolása az ügyfél részéről történt. Álláspontja szerint, az eljáró bíróságok jogellenes magatartást nem tanúsítottak, és a felperes személyhez fűződő jogait nem sértették, jogsérelem hiányában pedig a kártérítési igény sem lehet alapos.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a felperes keresetét elutasította.

Kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 40.000 forint perköltséget, valamint a Magyar Államnak külön felhívásra 27.000 forint kereseti illetéket.

Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a felperesi pártfogó ügyvédi képvisellel felmerült költséget a felperes köteles viselni.

Az elsőfokú bíróság ítéletében ismertette a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvény 2. § 2. pontjának b) pontját, 2. § 6. pontját, 3. § (2) bekezdésének a) pontját, 3. § (6) bekezdését, 14/2002. (VIII. 1.) IM rendelet 27. § (2) bekezdését, utalt továbbá a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 84. § (1) bekezdésének a) és e) pontjaira, valamint a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 164. § (1) bekezdésére.

Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a Budapesti XX., XXI. és XXIII. Kerületi Bíróság előtt folyamatban volt polgári ügyben a felperes fordult a bírósághoz és kérte fizetési meghagyás kibocsátását. Ennek keretében bocsátotta a helyi bíróság rendelkezésére az egészségi állapotára és betegségére vonatkozó különleges adatát. Álláspontja szerint a felperes bírósági felhívás nélkül nyújtotta be az egészségi állapotára vonatkozó adatokat tartalmazó dokumentumot, eljárását írásbeli hozzájárulásnak kell tekinteni, ezért a helyi bíróság adatkezelése törvényes volt. Kitért arra, hogy a jogszabály alapján, az egészségügyi intézet által, a bíróság megkeresésére küldött iratokat kell zárt borítékban őrizni. Az iratcsatolásra nem az érdemi bizonyítás érdekében került sor, hanem azt a felperes külön felhívás nélkül bocsátotta a bíróság rendelkezésére. Erre tekintettel az ügyviteli szabályok alapján sem kellett a bíróságnak zárt borítékban őrizni az iratot.

A felperes nem bizonyította, hogy az alperes adatkezelése során bármilyen formában törvénysértően kezelte volna a felperesi különleges adatot, jogsértő adatkezelésre sem iratmegküldéssel, sem iratbetekintéssel nem került sor. A helyi bíróságot nem terhelte kötelezettség a felperes írásbeli nyilatkozatására, az egészségi állapotára vonatkozó különleges adatainak kezeléséhez való hozzájárulással kapcsolatosan. A felperes ugyanis félreérthetetlen beleegyezését adta adatainak kezeléséhez. Tekintettel arra, hogy a felperes az okiratokat a költségkedvezmény iránti kérelmének elbírálása érdekében csatolta, külön tájékoztatás megadására sem volt szükség az eljáró bíróság részéről.

Az elsőfokú bíróság megállapította továbbá azt is, hogy a Pesti Központi Kerületi Bíróság az előtte folyamatban volt büntetőügyben sem kezelte az egészségi állapotra vonatkozó különleges adatokat törvénysértően. A felperes ebben az eljárásban is saját maga bocsátotta a bíróság rendelkezésére az iratokat, ezért írásbeli hozzájárulását szintén megadottnak kellett tekinteni.

Az eljárási jogszabály alapján az eljáró bíróságnak az elsőfokú ítéletet kézbesítenie kellett kérelemre a sértettnek is. A felperes ebben az esetben sem bizonyította, hogy iratmegküldéssel, vagy esetleges iratbetekintéssel az eljáró bíróság törvénysértően kezelte volna a különleges adatát. Az elsőfokú bíróság a bizonyítatlanság következményeit ezzel összefüggésben is a felperesre hárította.

Az elsőfokú bíróság összefoglalóan azt állapította meg, hogy a két helyi bíróság a felperes írásbeli hozzájárulásával, törvényesen kezelte az egészségi állapotra vonatkozó különleges adatokat, ezért a hivatkozott személyiségi jogok nem sérültek.

Az elsőfokú bíróság a felperes kártérítési igényét is elutasította, mert az alperes magatartása nem volt jogellenes.

Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben a felperes nyújtott be fellebbezést, melyben kérte az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és annak megállapítását, hogy az alperes megsértette az emberi méltósághoz, magántitokhoz és személyes adatok védelméhez fűződő személyiségi jogait.

Kérte továbbá a pártfogó ügyvédi díj viselésére vonatkozó rendelkezés megváltoztatását és annak megállapítását meg, hogy a pártfogó ügyvédi képvisellel felmerült költséget a Magyar Állam viseli.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a jogsértés megállapítása körében megalapozatlanul hozott elutasító döntést, és indokolása téves. Hivatkozott arra, hogy az eljáró bíróságok a különleges adatai kezeléséhez hozzájárulását nem kérték, és nem hívták fel a figyelmét arra, hogy az általa becsatolt iratok különleges adatokat tartalmaznak, majd nem kérték hozzájáruló nyilatkozatát a kezeléshez. Álláspontja szerint az orvosi iratait mindkét eljárásban szükségképpen csatolnia kellett, ez azonban nem jelenti azt, hogy határozott és félreérthetetlen beleegyezését adta az adatok kezeléséhez. Az eljáró bíróságoknak észlelniük kellett, hogy különleges adatok birtokába kerültek, és fel kellett volna hívniuk a figyelmét, illetőleg nyilatkoztatniuk kellett volna, hogy az adatkezeléshez hozzájárul-e. Minderre nem került sor a részükről,

ezért a jogsértés mulasztással valósult meg. Az adatkezelés hozzájárulás hiányában jogszerűtlen volt, ezért a személyiségi jogai sérültek. Utalt arra is, hogy tudomása szerint idegen személyek a büntetőeljárás irataiból szereztek tudomást a betegségéről. A pártfogó ügyvédi költség viselésével kapcsolatosan előadta, hogy részére az Igazságügyi Szolgálat engedélyezett pártfogó ügyvédi képviselőt azzal, hogy a pártfogó ügyvéd díját az állam viseli. Erre tekintettel téves az elsőfokú bíróság határozata a pártfogó ügyvédi díj viselésével kapcsolatban.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében kérte az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, és abból okszerűen vont le a keresetet elutasító érdemi döntését, melynek indokai helytállóak. A fellebbezésben előadottak az ítélet megváltoztatására alappal nem szolgálhatnak.

A felperes fellebbezése nem alapos.

A Fővárosi Ítéltábla csak a fellebbezés korlátai között bírálhatta felül az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (3) bekezdése szerint.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság érdemi döntésével teljes egészében egyetértett, a pártfogó ügyvédi képviselővel felmerült költség viselésével kapcsolatban azonban nem osztotta az ítéletben foglaltakat, ezért az elsőfokú bíróság ítéletét - a Pp. 256/A. § (1) bekezdésének e) pontja alapján, tárgyaláson kívül eljárva - a Pp. 253. § (2) bekezdése szerint részben megváltoztatta.

Nem volt vitás a felek között, hogy a felperes HIV-vírussal fertőzött állapota és AIDS-betegsége az egészségi állapotra vonatkozó különleges, személyes adat.

Az Avtv. 3. § (1) bekezdésének a) pontja szerint, személyes adat akkor kezelhető, ha ahhoz az érintett hozzájárul.

Az Avtv. 3. § (2) bekezdésének a) pontja alapján, különleges adat akkor kezelhető, ha az adatkezeléshez az érintett írásban hozzájárul.

Helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy mindkét helyi bíróság előtt folyamatban volt eljárásban a felperes saját maga nyújtotta be a különleges adatot tartalmazó dokumentumokat. Ilyen körülmények között az eljáró bíróságoknak szükségképpen kellett kezelni a felperesi adatokat.

Az Avtv. 5. § (1) bekezdése alapján, személyes adatot kezelni csak meghatározott célból, jog gyakorlása és kötelezettség teljesítése érdekében lehet. Az adatkezelésnek minden szakaszában meg kell felelnie e célnak.

Az adatkezelés célhoz kötöttségét alapvetően a felperes jelölte ki azzal, hogy a polgári ügyben a költségkezdmény engedélyezése érdekében csatolta az egészségi állapotára vonatkozó iratokat, míg a büntetőeljárás során is nyilvánvalóan a saját céljainak elérése érdekében tartotta szükségesnek ezek benyújtását. Utóbbi ügyben a

felperes nyilvánvalóan személyi körülményei igazolása miatt tartotta célszerűnek a dokumentumok csatolását.

Mind a polgári, mind a büntetőügyben eljáró elsőfokú bíróságok a célhoz kötöttség törvényi alapelveinek megfelelően jártak el, csak és kizárólag a költségmentesség elbírálásával összefüggésben, illetőleg a felperes személyi körülményeinek feltárása körében használták a különleges adatot.

A felperes szándéka az eljáró bíróságok számára is nyilvánvaló volt, azt kívánta, hogy az igazolt egészségügyi állapotát vegye figyelembe az eljáró bíróság. A kérelmek előterjesztése és a mellékletül csatolt iratok együttesen, a különleges személyes adat kifejezett kezelésére adtak felhatalmazást az eljáró helyi bíróságoknak.

A felperes magatartása egyértelműen megfelelt az Avtv. 2. § 6. pontjában, illetőleg a 3. § (2) bekezdésének a) pontjában meghatározott feltételeknek. A felperes írásos módon, önkéntesen kinyilvánította azt a kívánságát, hogy az eljáró bíróságok használják fel és kezeljék az egészségügyi különleges adatait. Ilyen körülmények között a felperesnek nem kellett olyan alakszerű nyilatkozatot tenni, amelyben pontos megfogalmazást nyer az, hogy hozzájárul az adatkezeléshez, mert ez az egyéb nyilatkozatai és az egészségügyi dokumentáció benyújtásával teljesen egyértelmű volt. A felperes ilyen magatartása mellett az eljáró bíróságoknak sem volt olyan kötelezettsége, hogy felhívja a felperes figyelmét a hozzájáruló nyilatkozat megadására, hiszen azzal a bíróságok rendelkeztek.

Utal a másodfokú bíróság arra is, hogy a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 258. § (3) bekezdése b) pontja szerint, az ítélet indokolásának összefüggően tartalmaznia kell a vádlott személyi körülményeire vonatkozóan megállapított tényeket is. A büntetőügyben eljáró helyi bíróságnak - a felperes iratcsatolását követően - kötelezettsége volt a felperes személyi körülményeire vonatkozó releváns adat feltüntetése.

Az eljáró helyi bíróságok jogsértést nem követtek el a felperes sérelmére, ezért az emberi méltósághoz, magántitokhoz és személyes adatok védelméhez fűződő személyiségi jogok megsértésének megállapítására nem kerülhetett sor, az elsőfokú bíróság helyesen utasította el a felperesi keresetet.

Az elsőfokú bíróság a felperes részére teljes személyes költségmentességet engedélyezett, amely a Pp. 84. § (1) bekezdésének b) pontja alapján a pártfogó ügyvéd díja alóli mentességet is jelenti.

A felperes pervesztességére tekintettel a felmerült pártfogó ügyvédi díjat teljes egészében az állam köteles viselni.

A másodfokú bíróság az alperesi képviselő részére, külön kérelem hiányában nem ítelt meg másodfokú perköltséget.

A le nem rótt fellebbezési illetéket az állam viseli a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 14. §-a szerint.

Budapest, 2012. március 29.

Kizmanné dr. Oszkó Marianne s.k.
a tanács elnöke

. Kisbán Tamás s.k.. Győriné dr. Maurer Amália s.k.
előadó bíró

bíró

A kiadmány hitelül:
tisztviselő